دبیرستان غیر دولتی مکتب قلم	باسمه تعالی سوالات درس : فارسی نوبت دوم سالتحضیلی 1403 -1402				مهر آموزشگاه
	نام :	نام خانوادگی :	پایه : دوازدهم	تاریخ آزمون : 02 / 10 / 1402	
	مدت امتحان :	تعداد سوالات : 26	تعداد صفحه : 3	نام دبیر : امینی	

ردیف	سوالات	نمره

	الف) قلمرو زبانی (7 نمره)	
1	معنای واژگان مشخّص شده را بنویسید: الف) خوان نعمت بی دریغش ، همه جا کشیده. ( ) ب) زین بی خردان سفله بستان/ داد دل مردم خردمند ( ) ج) در نفیرم مرد و زن نالیده اند ( ) د) ممات بی عشق می یاب ( ) هـ) امّا همه می دانیم که دولت مستعجل بود ( ) و) در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پژمرد. ( )	1/5
2	املا: در عبارات و ابیات زیر غلط های املایی را بیابید و اصلاح کنید: الف) عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف و واصفان حلّیهٔ جمالش به تحیّرمنصوب. ( ) ب) گفت: از بحر غرامت جامه ات بیرون کنم» ( ) ج) همچون این شیعهٔ گمنام و قریبش، در قلب آن کویر سر در حلقوم چاه می برد. ( ) د) مثل وصله های رنگارنگ بر تیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است. ( ) هـ) بخروش چو شرزه شیر ارقند ( ) و) چو عاجز گشت خسرو در جوابش / نیامد بیش پرسیدن ثوابش ( )	1/5
3	با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید. عملیات احداث خاکریز شروع شد. آن شب، برادران جهاد و در رأس آن ها، شهید ساجدی، آرام و قرار نداشتند. الف) یک مضافٌ الیهِ مضافٌ الیه نشان دهید. ب) یک ترکیب وصفی بیابید. ج) کدام واژه شاخص است؟	0/75
4	در ترکیبات زیر، « نوع وابسته های وابسته » را مشخّص نمایید. الف) رنگ سبز چمنی ( ) ب) هوای نسبتاً پاک ( )	0/5
5	برای «ممیّز» مثالی ذکر کنید. ( )	0/25
6	نقش دستوری واژه های مشخّص شده را بنویسید. الف) عشق حقیقی، دل و جان را پاک می گرداند. ( ) ب) گر آتش دل نهفته داری / سوزد جانت، به جانت سوگند ( )	0/5
7	جهش ضمیر را در بیت زیر نشان دهید. نقش ضمیر را بنویسید. با محتسبم عیب مگویید که او نیز / پیوسته چو ما در طلب عیش مدام است	0/5

www-kanoon.ir

8	معانی مختلف «همّت» را در دو بیت زیر بنویسید. الف) همّت اگر سلسه جنبان شود مور تواند که سلیمان شود ( ) ب) همّتم بدرقهٔ راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم( )	0/5
9	معنای «هوش» و «بی هوش» را در بیت زیر بنویسید. محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست( ) ( )	0/5
10	معنای دو واژه «قسیم» و «وسیم» را در میان معادل های معنایی زیر بیابید. برگزیده، زیبا، دارای نشان پیامبری، شفاعت کننده، خوش بو قسیم ( ) وسیم ( )	0/5
	ب) قلمرو ادبی (5 نمره)	
11	برای هریک از ابیات زیر یک آرایه ذکر کنید. الف) بنواخت ز خشم بر فلک مشت آن مشت تویی تو ای دماوند( ) ب) چه غم دیوار امّت را که دارد چون تو پشتیبان؟/ چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟( )	0/5
12	برای هر یک از ابیات گروه الف، یکی از آرایه های گروه ب را انتخاب نمایید. الف: 1 در زیر خاک دانه به ابر است امیدوار / دل را نظـر به عالم بالاست بیشتـر ❊ 2 امشب ای ماه ، عجب چرب زبان آمده ای / به تن زار من خسته چو جان آمده ای ❊ 3 هرزه گویی و جهان گردی نه کار عارف است / کیست عارف؟ رهرو بنشسته ، گویای خموش ❊ 4 درد عاشق را دوایی بهتر از معشوق نیست / شربـت بیـماری فرهـاد را شیرین کنیـد ❊ ب: ❊ الف) ایهام ❊ ب) تناقض ❊ ج) اسلوب معادله ❊ د) استعاره	1
13	در عبارت زیر «درخت گل» استعاره از چیست؟ ( ) گفت: «به خاطر داشتم که چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیه اصحاب را»	0/5
14	معنای نمادین واژه های مشخّص شده را بنویسید. الف) پروانه ، قوت از عشق آتش خورد بی آتش قرار ندارد. ( ) ب) بشنو از نی چون حکایت می کند. ( )	0/5
15	تاریخ ادبیّات: الف) جای خالی عبارت زیر را کامل کنید. در عصرمشروطه با توجّه به دگرگونی های سیاسی و اجتماعی، غزل .....رواج یافت. در سـروده های شاعرانی همچون ..... می توان نمونه های آن را یافت. ب) نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. 1) تمهیدات 2- تذکره الاولیا	1

www-kanoon-ir

16	حفظ شعر: الف) ابیات زیر را مرتّب کنید. وصال – اهل هنر – حافظا – خاک – گر – باید – در- درگه – هوای – که – است – شوی – سرت .... آیینه – لبخند – پیوند – صبح – صبح – ستاره – و – ساحل – گاه گاهت – نگاهت – باران .... جای خالی ابیات زیر را کامل کنید. ای مهربان تر از ..... در بوسه های باران بیداری ستاره ، در چشم جویباران بنیـاد هستی تو چو ..... شـــود در دل مـدار هیچ که زیر و زبر شوی	0/5 0/5 0/25 0/25
	ج) قلمرو فکری (8 نمره)	
17	مفهوم بیت زیر را توضیح دهید. ( ) گفت:«می باید تا تو را تا خانهٔ قاضی برم» گفت: «رو ، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست»	0/5
18	منظور از کلمات مشخّص شده را بنویسید. بی دل( ) بی نشان ( ) گر کسی وصف او ز من پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز؟	0/5
19	منظور از « امام راستین» و « شیعهٔ گمنام» در متن زیر از درس «کویر» چیست؟ « ناله های گریه آلود آن روح دردمند و تنها را می شنوم. ناله های گریه آلود آن امام راستین و بزرگم را که همچون این شیعهٔ گمنامش، در کنار آن مدینهٔ پلید سر در حلقوم چاه می برد و می گریست.»	0/5
20	مخاطب ملک الشّعرای بهار در «دماوندیه» چه کسانی هستند؟( )	0/5
21	مفهوم مشترک دو بیت زیر را توضیح دهید. ( ) در ره عشق نشد کس به یقین ، محرم راز هرکسی بر حسب فکر ، گمانی دارد هر کسی از ظنّ خود شد یار من از درون من نجست اسرار من	0/5
22	جای خالی عبارات زیر را با واژهٔ مناسب پر کنید. الف) در ..... گویی به مرز عالم دیگر نزدیکیم و از آن است که پیامبران همه از اینجا برخاسته اند و به سوی شهرها و آبادی ها آمده اند. الف) دهات ب) کویر ج) خانهٔ خدا د) ایران ب) وصول به حسن ممکن نشود الا به واسطه	0/5
23	در بیت «با شیر سپهر بسته پیمان // با اختر سعد کرده پیوند» منظور از «شیر سپهر» چیست؟ ( )	0/5
24	با توجّه به متن مفهوم واژه های مشخّص شده را بنویسید. الف) به قول بیرجندی ها در امّان و آتن، تنها یک «سرپری» زدیم. ( ) ب) آن عالم پر شگفتی و راز ، سرایی سرد و بی روح شد ساختهٔ چند عنصر! ( )	0/5
25	معنی و مفهوم نثر: عبارات زیر را به فارسی روان برگردانید: الف) دایهٔ ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. ب) لابد هرچه به واسطهٔ آن به خدا رسند، فرض باشد به نزدیک طالبان. ج) آن شب نیز ماه با تلألو پرشکوهش از راه رسید و گل های الماس شکفتند.	0/75 0/75 0/5
26	معنی و مفهوم شعر: ابیات زیر را به فارسی روان برگردانید: الف) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است مارا فراغتی است که جمشید جم نداشت ب) برکش ز سر این سپید معجر. بنشین به یکی کبود آورند	1 1
	تنت به ناز طبیبان نیازمند مباد. دی ماه 1402 جمع نمرات	20